

درف و تعیبط

- لاثم ود
 - درف ای تعیبط؛ «دی ز» ۱.
 - درف ای تعیبط؛ لّح همال ع «دع اوق» بات ک. ۲.
- درف زا تعیبط کی کفت شور

لاثم ود

؟درف ای تعی ب ط ؛«دی ز»۱.

عضو و تحبم

ه ب و داد یم فی طلتار اه نهذ هک دوب عضو لاسم ،یلوصا بتک رد بوخ رایسب بل لاطم زا یکی [1]

لوبق ار نآ لوبق همه هک نی اب اما ،دنتشاد لوبق نیرطان و نی تحاب ی همه هک دناسر یم یزیچ کی رد ینعی !تسا بل اج یلیخ .میدوبن شرکف ه ب نآ زا لبق یلو ،دنتسه هارمه ام اب مه مدرم و میراد ؛میتسه لفاغ نآ زا شلبق اما ،میراد لوبق همه دنیوگ یم ار نآ یتقو هک تسه ییاه تفاظل ام نهذ ،تسا مه ه ب کی دزن و فی طل رایسب نوچ .

ار طفل دیاب ،دنک عضو دهاوخب - ینییعت و صاخ عضو -عضاو یتقو دنتفگ یم ؟دوب هچ ه لاسم نآ یم دب .تسا حضاو یلیخ نی .دنک عضو انعم یارب ار طفل ،دروایب رظن رد مه ار انعم و دروایب نهذ رد [2]ار یعی ب ط ؟ار طفلی یعی ب ط ای دروآ یم نهذ ه ب ار طفل درف هک دنتفگ .

«دی ز» عضو لی لحت

یتقو .«دی ز» طفل اب ؛مراد راک مسا اب افرص نم .دنراذگی یم دی ز ار ناشهچب مسا ،ردام و ردپ .دینک لی لحت ار ردام و ردپ نهذ ،دشاب «دی ز» ام هچب مسا دنیوگی

هداس لاؤس دنچ

میتشاذگ مسا دی آی یم نوریب ردپ ناهد زا و تسا ردپ نهذ رد هک ی «دی ز» دنیوگی یم (فل ا شمادک ؟تسا ردام نهذ رد هک ی «دی ز» ای ؟هچب یارب

ه ب ،لاثم نی .«دی ز» طفلی یعی ب ط ؟میراذگی یم مسا هچب یارب هک یدی ز نآ تسیچ سپ .مادکچی ه هک میراد یزیچ کی ام ،دمهفیم عیرس دنکی یم ،نهذ فی طلت هک ره .تسایا هدا س لاثم یلیخ م نامگ نآ ؛میراد اج نی لکشیم کی یلو .درادن اهنیا و ردام ،ردپ نهذ ه ب مه یطبر .تسا «دی ز» طفل ،نآ اما .تسین نهذ کی ه ب دنب هک تسا تسرد .تسا طوبرم همه نهذ ه ب طفل نی هک تسا نی لکشیم هک میدیم هف هزادنا نی ا ل عف .یراذگمان هن و میراد یدی ز طفل هن رگید ،مینک وحم ار ناهذا یهمه رگا .تسا «دی ز» طفلی یعی ب ط ؛تسا وا نهذ رد هک تسا یدی ز هن ،دندنکی یم وا یارب یراذگمان هک ی «دی ز» .

دی ز ؟قاندنق رد دی ز ؟دی ز مادک یارب ،میتشاذگ «دی ز» ار نام هچب مسا دنیوگی یم نآ (ب دی تشاذگ «دی ز» ار شم مسا ،دی ز مادک ؟هلاس ۲۰ دی ز ؟هلاس کی

ه صخش تعی ب ط ،دی ز ه ب ا مسم ینعی نی .مادکچی ه و همه یارب .مادکچی ه دیوگب دیاب مه اج نی تعی ب ط زا عاعش کی ،قاندنق رد دی ز .دی ز دوجو یاه عاعش و اهنامز و اهناکم و تالاج هن ؛تسا دی ز یتقو تسا نی ردام و ردپ زاکترا و تسا تعی ب ط زا عاعش کی مه هلاس ۸۰ دی ز .تسا دی ز ه صخش

یه‌چب .تسین قادنق رد یه‌چب ،هیلا راشم ،نم یه‌چب نیا دنیوگی‌م و دنراذگی‌م دیز ار ناشه‌چب مسا ار قادنق رد یه‌چب مسا می‌وگب رگا اذل و .تسا یصخش تعیبط هب اهنآ یه‌راشرا ححصم ،قادنق رد همادا نیا هکنیا هن ؛تسامسم آعقاو دش هلاس ۹۰ هک مه یتقو ه‌چب نیا ،هن دیوگی‌م تشاذگ دیز .یه‌صخش تعیبط می‌وگی‌م ار نیا .دنک ادیپ

ای ؟دروخی‌م شوچ دیز یجراخ درف اب دیز طفل درف امش نه‌ذ رد ،دریگی‌م تروص هی‌مست نیا یتقو نآلا اب تعیبط ؟دروخی‌م شوچ مه هب مادک امش نه‌ذ رد ؟دروخی‌م شوچ دیز یعیبط اب دیز طفل یعیبط تعیبط .

قداص مه ورمع رسپ دیز رب ،دنراذگب ،رکب رسپ دیز رب ار مسا نیا دنتساوخی‌م نآلا (ج)
یراذگمان دنراد ناشدوخ ه‌چب یارب هک یدیز نیا ایآ تسا یعیبط رگا ؟تسین ای تسا ؟
تسا هتشاذگ شدوخ ه‌چب یارب مه ورمع هک تسا ی«دیز» یعیبط طفل نامه ،دننکیم

درداد یعیبط ات ود ،دیز طفل ایآ؟تسا یلک روطچ سپ ،دن تسین یکی رگا

ددرک درف ار اه نآ صخش ت ایآ؟دمآ اچک زا شن دوب ات ود نیا ،درداد یعیبط ات ود رگا

،دیز طفل یعیبط یارب صصختلا هب ام نآ ؛دیدرک هفاضا وا هب هک یزیچ نآ مینیبب می‌ه‌اوخی‌م دننا هتساوخن هک ردام و ردپ ،تسا دیز طفل یعیبط ات ود نآلا دیوگی‌م امش ؟ئی‌زج ای تسا یلک مه هی‌اسمه ردام و ردپ .دنا هتشاذگ دیز ار ناشدوخ ه‌چب مسا ؛دیز دنیوگب هی‌اسمه یه‌چب هب ود ره هک دیز طفل یعیبط ؟ئی‌زج ای تسا یلک دیز طفل یعیبط .دنتشاذگ دیز ار ناشه‌چب یمن قدص هی‌اسمه رسپ دیز رب اچ .تسه مه یلک ،تسا دحاو هک دیز طفل یعیبط دوخ .دنراذگی‌م هب رگا .دوش یم هفاضا یئی‌زج دیوگی‌م ؟دنک یمن قدص وا رب هک دندرک راک هچ یلک نیا اب ؟دنک .تسین مه درف و ،دوش یم درف ،دندرک شدنب درف

«لاد» و «ءای» ، «ءاز» فرح یعیبط

نآ یعیبط ای تسا «ءاز» درف «ءاز» .تسا «لاد» و «ءای» ، «ءاز» ،دیز نینچمه و تسا یعیبط دیزدوخ دیز یعیبط اب ،دیت‌گی‌م امش دوخ یتقو .دوب نه‌ذ هدنرب ولج و بوخ یلیخ هتکن مه نیا ؟تسا کش دیدرکی‌م تقد اچ نامه یتقو اما .دیدرکی‌م دروخر رب یعیبط کی ناو‌نع‌هب ،هطقن کی ناو‌نع‌هب یعیبط ، «ءاز» یعیبط .دوب یعیبط دنچ زا بکرم ،دیز طفل یعیبط نیمه دوخ هک دیدرک یمن «لاد» یعیبط ، «ءای» .

«دیز» رد فورح هاگی‌اج یعیبط

هاگی‌اج و لحم دوخ .دنکیم قرف «زید» یعیبط اب «دیز» یعیبط ینعی ؛نآ هاگی‌اج یعیبط دعب و ثحب و میدرک ثحب اهنیا زالصم .تشاد یعیبط بیترت - لعفلا مال ،لعفلا نیع ،لعفلا ءاف- مه فال‌تخا اهنآ رد و دراد یدایز دئ‌اوف هک تسا نیا یارب مه نآ ندوب بوخ .تسه مه یبوخ یلیخ یلیخ یاه‌ثحب نیا .دنتسه کرتشم نآ قیدصت رد ناهذا هم ،دینکیم حرطم ار نآ ات ینعی .تسین .درداد یدئ‌اوف هچ رگید فرط زا و دننکیم لوبق ار نآ هم .تسا ابیز

انعم یعیبط

درف کی یارب، دینک عضو ار ی طفل یعی ب ط دی ه اوخ یم امش ی تقو و؟ هچ انعم اما، طفل یعی ب ط زا نی یعی ب ط یارب؟ اه نی زا کی مادک؟ دینک یم عضو انعم یعی ب ط یارب ای؟ دینک یم عضو دوجو کی و یم عضو، دوجو و درف یارب طفل نالا، مینک یم عضو «قادنق رد چب» نی یارب ار دیز طفل، انعم یارب رگید اچ نی، تسا هدش عضو دوجو یارب نی هک دنیوگ یم یناگرزب یعی ب ط یارب ای دوش [3] تسین یعی ب ط.

روح کی، هچب یراذگ مان ماگنه رد، دینک تقد ردام و ردپ نهذ هب اچ نیمه رگا هک دش هشقانم اچ نامه مینک لاوس اه نآ زا رگا اذل، دینک یم ضرر ار هیصخش تعی ب ط ینعی، دینک یم ضرر ار یعی ب ط و ال اچ هن دنیوگ یم؟ وا یگلاس تسب یارب ای تسا هچب نی یارب دینک یم عضو هک ار دیز طفل ینعی؟ هچ ینعی «نی» مینک یم عضو «نی» یارب ار طفل نی هکلب، وا یگلاس تسب یارب هن رد یکی و تسا شا یگلاس تسب رد یکی و تسا قادنق رد یکی هک یلایس دوجو زا ریغ، هچب نی سالک رد هک تسا ینامز یارب یکی، دیناوخ یم نیقلت هک تسا رب یارب یکی و تسا یگلاس دص تعی ب ط روح کی نی، میتشاذگ دیز ار اه نی همه مسا، تسا وا ترخآ یارب یکی و دینز یم ادص ار وا، تسا وا هیدوجو تانوش رد هیراس هیصخش.

تخیر هصالخ هک منک دیکات ار نی ماهوخم، مهد ناس نآ یور ماهوخم یمن دوب فالخا لحم نوچ هتبلال، تسین درف تخیر؛ تسا تعی ب ط تخیر، تسا هل عوضوم هک هچ نآ

یناسک، تسا یرگید فرح هلاحتسا، تسین هلاحتسا رس ام ثحب، تسا لاحم هک میوگ یمن اما، مراد فرح یلیخ، تسا لاحم یزیچ کی میوگب اعیرس هک نی اب نم، دیناد یم دندوب ام هثحابم رد هک لباق تسه سالک رد هک یاه هلاحتسا نی الومعم، تسا لاحم یزیچ میوگب اعیرس میناوت یمن یعی ب ط یارب طفل یعی ب ط، عضو تعی ب ط رد، تسا راک کی تعی ب ط و عبط، نم روظنم، تسا باوج یلکشم نم، دوش یم عضو انعم کی صخش یارب طفل کی صخش هک دیوگب رگا، دوش یم عضو انعم، مرادن نآ اب.

هک یصاخ کرحتم یارب ار دیآ یم نورب نم نهذ زا هدزای تعاس رد هک زید طفل صخش میوگ یم الثم یارب ار زید طفل نی صخش میوگ یم، مینک یم عضو، دسر یم شدوخ ریسفصن هب یصاخ هطحل رد، تسین لاحم نی، دسر یم فصن هطقن هب تسرد هک مداد رارق صاخ هطحل رد یجراخ یئزج صخش، تسا عوضاوم.

[4] -

رد ی تقو امش، تسا نکمم ای لاحم هک تسین انعم نی هب میوگ یم ار یراک عبط ام هک نی، هلب یتمکح کی عضو، تسا عضو یتمکح فالخ؛ دندومرف یم ءاملع، دیتسه یتمکح کی لابند هب عضو طفل هک عوضوم تعی ب ط نی هک دیوگ یم عضو یتمکح نآ، دندراد یراک نآ اب ءالق، دراد یدوصقم، دراد، تسا ثحب یاضف نی سپ، دوش یم عضو نی، دینک رارق رب هقلع هل عوضوم تعی ب ط و تسا.

هب تادرجم هئارا یارب یرازبا؛ ناور لاؤس، قیقد لاثم» هلاقم رد هک یبلاطم زا قیفلت و شرپ [1]، تسا هتفرگ رارق یسررب و ثحب دروم «هیقدص ههش» و «ناگمه».

تسا هتفرگ رارق حیرصت دروم، ددعتم یلوصا بتک رد بلطم نی [2].

ی:ناهفصا نیسح دمحم خیش موحرم مالک تسا هلمج نآ زا

ءامال طفل يعي بط إف ،امهنم دوجومل نود ،ىنعمل و طفلل يعي بط هل عوضومل و عوضومل إف
ءامال طفلل طفلتي مل ول و ،ةقيق تباث طابترال اذه و ،لايسل مسجل كلذ يعي بط عوضوم
(٤٤ ص ؛ 1 ج ؛ ةيافكل حرش يف ةياردل ةياهن)دحأ نهذ يف هموهفم دجوي مل و

عضول يف

نبي ةمزالمل ققحتت و ،هب صتخي يىنعمل لىل طفلل عضو رابتعا -هلحم يف انركذ امك -وه و
نأل هتيرابتعاب لوقن امنإ و ،روبزمل رابتعالا لىل تفتلمل دنع ىنعمل روضح و طفلل روضح
يجراخل وأ امهنم ينهذلا دوجومل نود ىنعمل يعي بط و طفلل يعي بط هل عوضومل و عوضومل
ال لباقمل و ،لثاممل لبقى ال لثاممل و ،يكاردإ دوجو وحن وه و .لاقنتال لعضول نأل ،امهنم
لىل اهجايتحال ،ةلولوقملا ضارعال نم ةيعضول ةقلعلل نوكت نأل لقعى الف هيلع و ،لباقمل لبقى
ةيقب و ،نهذلا يف تباث عوضوم لىل اهجايتحال ،ةينهذلا ضراوعلا نم ال و ،جراخل يف ققحم عوضوم
(٢٣-٢٤ ص ؛ 1 ج ؛ لوصأل يف ثوحب).لىلعت هللا ءاش نإ ةيماكلأل ئدابمل يف مالكل

ىقارع ءاىض اقآ

ىنعمل و طفلل يعي بط نبي لوعجم صاخ طبر نع ةرابع يه و عضول ةقيق ىف (ةيناثل ةهجال)
عمسى نم نهذ يف ىنعمل كلذ راضحال ادعتسم عوضومل طفلل يعي بط نوكتي ثيحب هل عوضومل
(٢٩ ص ؛ لوصأل يف راكفال عئادب)هروصتي وأ طفلل كلذ

يف راكفال عئادب)ىنعمل يعي بط و طفلل يعي بط نبي لوعجم طبرل وه و (عضول نإ مث)
(٣٣ ص ؛ لوصأل

ىنىمخ مام

كلذك ىنعمل يعي بط ءازاب ةيقيقحلا ةيضقل وحنب طفلل يعي بط وه ىنعمل ءازاب عوضومل
؛ لوصأل حيقنت)ىنعمل يعي بط دارفأ نم درف ءازاب عوضومل طفلل يعي بط دارفأ نم درف لكف
(١٣٧ ص ؛ ١ ج

ةيحان نم ال ؛تارثكل طاحل نود نم ،ىنعمل يعي بطل طفلل يعي بط سفن لعلع نع ةرابع عضول
(١١ ص ؛ ٢ ج ؛ لوصأل رهاوج)ةيقيقحلا ةيضقل وحنب ىنعمل ةيحان نم ال و طفلل

ىلمآ مشاه ازرىم

ناك ثيحب هلامعتسا واضاول لعجب ىنعمل و طفلل يعي بط نبي صاخ قلعت نع ةرابع عضول
تاريقت)هل ةمات ةلعل هسفنبن نوكتي عامسل نهذ يف ىنعمل راضح ال ادعتسم هتاذب طفلل
(٢٩ ص ؛ لوصأل

ىناهفصا ىناف

صخشتمل ال ىنعمل يعي بط و طفلل يعي بط نبي وه امنا طبرل نال عضول كلذك سيل و
امل هموهفم نهذ يف دجوي مل و الثم ءامال طفلل دحا طفلتي مل ول اذل و جراخل يف امهنم دوجومل
(٣٢ ص ؛ ١ ج ؛ لوصأل ملع يف طافلالا ثحبم لوح ءارأ)ىعضول طابترال لخال

ىزىربت داوج ازرىم

دوجو نع ضامغال عم ول و ،ىنعمل يعي بط و طفلل يعي بط نبي لصاح طابترال نأل كلذل دهشي و.
ناكل ،دحأ نهذ يف هانعم دجوي مل و الثم ءامال طفلل دحأ طفلتي مل ول ثيحب ،انهذ وأ اجراخل طفلل

(٣٠ ص ؛ 1 ج ؛ لوصأال ملع لئاسم يف سوردا) ادوجوم هانعم و هظفل ني ب طابترال

هدش عضو انعم تعي بط يارب طاfulا هك- ناشداتسا مال ك رد لوصال ا شحابم رد هنومن ناو نع هب [3] يناعم يرگيد و صاخ هل عوضوم و تسا صاخ عضو هك مالعا ١٠: ضقن لاثم و داب دننك يم هشقانم -دنا :عئابط هن و تادوجو و دنتسه بسن هك هي فرح

يناهفصا موحررم ترابع

عضولا يف

ني ب ةمزالمل ققحتت و ،هب صتخي في نعمل الى ل طفلل عضو رابتعا -هلحم في انركذ امك -وه و نأل هتيرابتعاب لوقن امنإ و ،روبزمل رابتعالا الى تفتلمل دنن ينعمل روضح و طفلل روضح يجراخال وأ امهنم ينهذلا دوجومل نود ينعمل يعي بط و طفلل يعي بط هل عوضومل و عوضومل ال لباقمل و ،لثاممل لبقي ال لثاممل و ،يكاردا دوجو وحن وه و .لاقنتال لعضولا نأل ،امهنم الى اهجايتحال ،ةيلووقمل ضارعال نم ةيعضولا قلعلل نوكت نأل لقي ال هيلع و ،لباقمل لبقي ةيقب و ،نهذلا في تباث عوضوم الى اهجايتحال ،ةينهذلا ضراوعال نم ال و ،جراخال في ققحم عوضوم (٢٣-٢٤ ص ؛ 1 ج ؛ لوصأال يف ثوب) .يلاعت هللا ءاش نإ ةيماكحلأا ئدابمل في مالكل

:لوصال ا شحابم ترابع

عضولاف ؛هيلع اعوضوم هرابتعاب ،كاردا الى في ينعملل امزلتسم طفلل لعلج [وه] «عضولا» للاقنتال في مازلتسالل ققحمال وه يرابتعالا .

ال ف ،اهني ب عماج ال ب تاغلل فال تخاب ةفلتخم ينادحو ينعمل ةعوضومل طافلأل تناك شيح و ،دحاو ينعمل صاخ طفل عضول ةفئاط لك في حجرم نع ةئشان ةيرابتعا لب ،ةيجراخ ةبسانم .هي مهبعت نم و تارواحمل في هب هنع اوربعيل

ةيعضولا قلعلل نوكت نم نيللثامتملأا وأ نيللباقتملأا عامتجا موزل ال ،ةيرابتعالا ةمالع وهف ضقن دهوش؛ نهذلا في لثاملل ال و لباقملل لاقنتال ال و ،لاقنتال لعضولا نأل ،ةينهذ وأ ةيجراخ في ينهذلا لاقنتالال عم ال ادي في ال و ،صاخشأل لعضولا ءحص حوصل كلذ و :[داتسا شيامرف ةروصتمل ،بسنل ا **تادوجول** ةعوضومل فورحل ،مالعال لثم وتارواحمل و تالامعتسالل لابق في ،تادوجول كلت نع ءعزتنمل اهتادوجول ةمزالمل اهتايهام روصتب اهفارطأ روصتب تاذلا مامت نوكت دعب -للي في ال هنإف ؛اهل هضرل وأ لقلعلا عارتخاب نهذلا في ءتباثل تايهامل (٣٣-33 ص ؛ 1 ج ؛ لوصأال شحابم) .دوجول نع تاذلا خالسنال -فرطلل دوجوب موقتمل دوجول

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا يكي مال ك [4]

۱. ۲: ۳ هال ع «عاقو» بات ک. ۲ درف ای تعیبط

تسا همال ع بات ک ، «عاقو» دی وگی م؛ دی راد نشور زاک ترا امش ، تسا «عاقو» بات ک رگی د لاڻم کی

ادع رگا و ؟ تسا «عاقو» ، نآ هتشون همال ع دوخ تسد هب لّوا هک یاهسن نآ ای (فل) ؟ تسین عاقو بات ک ، تسا عاقو بات ک هی بش رگی د ، دی درک خاسن تسا امش

نوری ب ناشتسد ریز زا هک یاهسن نآ می وگب مه اوخی م ، تسا همال ع بات ک «عاقو» می وگی م هک ن م پاچ کی نی دی وگی م . ده دی م ناشن ار شدوخ اه پاچ رد . دراد شدوخ یارب درج تّی وه کی ، هرکذت ؛ دم آ ، تسا هرکذت بات ک

نآ یور همال ع تسد هک یطافلا صخش ، هدش لی کشت نآ زا هرکذت هک یطافلا هک تسا نی هتکن طافلا تعیبط ، تسا هرکذت عّج هک نآ اما ، دنتشون صخش همال ع ، تسین ، تسا هتشون هگرب ، تسا

امش رگا ؟ هن ای تسا هدش وح ، «عاقو» بات ک ای آ ، دناروسب ار شیاهه سن مامت و دی ای بی بمب رگا یی وگب و ینک هب ساجم ، ینی شن ب رفج ملع اب هی لعل هلال ناوضر یی اه بی شی موحرم ری بعت هب ، تسا بات ک نامه ، بات ک نی دی وگی م؛ [1] دوب نی ، تخوس شاهمه و دندز بمب هک ی بات ک

حضاو ن م لاوس؛ می سرپ یم لاؤس زاب ، تعیبط هن؛ تسا تدحو رای عم ، درف رمتسم دوجو دی وگی م : تسا

هخسن کی ناش هداراقآ نی ققحم لارخف ، دنتشون ار عاقو بات ک یه سن ، همال ع یتقو (ب) ای تسا دوجو ات ود ؟ تسا رمتسم دوجو ، ود نی زا کی مادک دن رادی م رب ناشدوخ یارب مه ؟ تسا ود نی زا کی مادک ، رمتسم دوجو ، تسا وا زا هخسن ات ود ؟ تسا دوجو کی

و یلاجم رد روهظ و نامز رتسب رد رارمتسا لابق درجم دوجوم کی آقی قد ناتزاک ترا اب امش نآل . دی تشادرب تسد ناتفرح زا امش ، ن م لاؤس نی اب اذل و دی تفرگ رطن رد ار فلتخم یاهه سن یه سن ای همال ع یه سن یی وگی م هک نی اما . رمتسم دوجو متفگ ، مدیم هف یزیچ کی ن م دی وگی م هک لب تسین دوجو درف ، دارم هک دوش یم صخش م نات یارب ، تسا دوجو شمادک ، نی ققحم لارخف ، تسا تعیبط

ترهش ضحم ، ضی با رفج و عماج رفج زا تسا روهشم هچ نآ وندی امرف یم یسلجم یقت دمحم موحرم [1] رغص رد متشاد ار ود ره ری قح نی و ، ماهه دی نش مزج ناو نع ب یم لراع زا هن و ماهه دی یتدی دح رد هن ؛ تسا عمحر دمحم نی دلا اه ب خیش رگم درکن نآ ملع یوعد یسک متفر نامز نآ عاملعه مه تمدخ هب و نس رفج زا ار همال ع عاقو ن م تفگ هک نآ ات ، اهه تشدگ زا مراد ربخ هلمجالا یف ن م تفگ هک هی لعل هلال رفج نی رد نآ تاملک لک هک دی نادیم ناو نع نآ هب هک مدرک ضرع هدن ب ، درک مناوتی م جارختسا عماج

رگيد ناوونع ب دنادىم سكهه ار ىنعم نيا هك دندومرف باوج رد ،دوشىم دعاوق دينك عمج نوچ و تسه
حرش هب روهشم ىنارق بحاص عماول).ملىع ىلاعت هللا و دندومرف نمدومن راي سب ىعس و ،منادىم
(40-41 ص ؛ 1 ج ؛ هيقف

زا تعی ب ط کی کفت شور درف

هناگود یاه هراتس

یکی امش هک تسه مه کی دزن ردق نآ، تسا یکی دین کی مه هاگن ی تقو هک تسا نامسا رد ییاه هراتس ات ود ینعی؛ [1] هناگود یاه هراتس دنیوگی مه اه نیاهب یسانش هراتس حالطصا رد. دینی بی امش، دوش یم هدی مه کی دزن سب زا اما، تسا دایز یلیخ عقاو رد مه زا ناشهلصاف تسا هراتس مه ردقچ، تسا هراتس ات ود دینی بی، دینی بی پوکسلت اب ی تقو اما. هراتس کی دیوگی دینی بی کی یلومعم مشچ اب امش. دنراد هلصاف.

بوخ لاؤس: کی کفت رازبا

رارقرب دارفا و عیابط، یئج، یلک نیب هک ییاههطبار، دهیم ماچنا ام نه هک ییاهراک هودحم رد ناهذا رد ار اه نیاه بوخ یاه لاؤس اب امش. دن تسه مه هب هت شغآ، یعمج هاگن کی رد ام تاکردم، دن کی دینک ادج.

تال لاؤس اب امش، جمدنم اما دراد یوهش کرڈم کی، نات بطاخم نه ی تقو هک تسا نیاه لاؤس حرط یلک زا ار ضرا و عامس. دنک ادج مه زا ار جمدنم روم نآ، و نه ات دیهیم تروص یکاردا دیجت و نه رد، قیقد اُقْتَرِ اَتَنَّاكَ ضَرَّالْاَوْتِاَوَامَّسْ لَانَّأ. دربب شیپ ماگ کی ار نه هک دشاب یلاؤس؛ دنک ادج رگی دم.

اب امش؛ دن تسه [3] قتر، فل تخم فورط رد ناش دارفا اب عیابط اه تقو یلیخ «[2] اُمُه اَنُقْتَفَف دین کی داجیا [4] قتف، اجب و قیقد لاؤس.

تال لاؤس ی دن ب هتسد

دناهتسد دنج تال لاؤس

دینک ادج یجراخ درف زا ار تعی ب ط ات دیهیم ماچنا، درف کی دروم رد امش هک ی تال لاؤس.

حرطم ار تال لاؤس نیاه امش؛ تسا نه فرط هب طوبرم و دین کی حرطم امش هک ی تال لاؤس دیه ب شیدیجت نه فرط زا ار تعی ب ط هکنیا یارب دین کی.

زا هکلب، دینک دیجت نه فرط زا اهنت هن ار تعی ب ط هک دین کی حرطم امش هک ی تال لاؤس دینک ادج ار واه ی نه درف زا، ی نه درفت.

ی ناکم درف؛ ناکم زا ار تعیبط هکنیا یارب دینکیم حرطم ی ناکم فرط رد امش هک یتاللاؤس
دیربب الاب.

نوریب ی نامز درف؛ نامز زا ار تعیبط هکنیا یارب دینکیم حرطم ی نامز فرط رد هک یتاللاؤس
دیربب.

قلطم ناکم زا درف دیرجت.

قلطم نامز زا درف دیرجت.

صاخ صرف زا درف دیرجت

قلطم صرف زا درف دیرجت.

لصتم مللوع زا درف دیرجت

مللوع قلطم زا درف دیرجت

دوشیم لاؤس روح دنچ .دنراذگیم ار «دیز» مسا ناشهچب یارب دیزردام و ردپ هک مییوگیم اتاللم
:تسا مهم تاللاؤس یدنبهتسد .درک حرطم اجنیا

یجراخ درف زا تعیبط کی کفت.۱

ناهه زا ،دروخیم همه شوگ هب هک «دیز» طفل نیمه، دیآیم رد اباب ناهه زا «دیز» طفل هک میوگب رگا
ناشهچب مسا ار اه نیا زا کی مادک ،ردام و ردپ. دیآیم رد مه هیاسمه ناهه زا. دیآیم رد مه ردام
باوج همه ؟دیآیم رد ردام ناهه زا هک یتوص ای ،دیآیم رد اباب ناهه زا هک یتوص نآ ؟دنتشاذگ
ار فرط نهه ،لاؤس نیا رد. یدنیعیجراخ درف ؟تسا یلاؤس هچ لاؤس نیا .مادک چیه :دنیوگیم؛ دندهیم
بطاخم خر هب ار ولاددحت ،دیریگیم ار درف نیا ؛دیآیم رد اباب ناهه زا هک یتوص یور دینکیم زکرمتم
قرف تعیبط اب ار ینعی درف شنهه رد ؟تسا مادک دنتشاذگ مان هک نآ دیوگیم ،دیشکیم
دراذگیم.

نهه فرط زا تعیبط کی کفت.۲

ی «دیز» نآ ای ؟دیراذگیم هچب مسا هدرک روصت شنهه رد اباب هک ی «دیز» نآ دیوگیم :یدعب لاؤس
یطبر هچ و نهه هب .مادک چیه دیوگیم ؟دیوگیم هچ اجنیا ؟هدرک روصت و تسا شنهه رد ردام هک
اجنآ یارب نیا دیوگب ،نهه فرط زا ؛دینک دیرجت ینهه دُرفت زا ار تعیبط دیه اوخیم نآلا ؟دراد
تسین.

ینهه درف زا تعیبط کی کفت.۳

راب کی ،دنک روصت ار «دیز» طفل راب ود شیاباب رگا ،دنک یراذگمان ده اوخیم یتقو میوگیم
ار دیز طفل دعب هقیقد هه هرابود ،دنک یم تبحص دیز هب عجار هک دوشیم وحم شنهه زا دعب ؛نآلا،
رد لبب هقیقد هه هک دوب ی «دیز» ،دنک عضو تساوخیم هک ی «دیز» طفل میوگیم .دینکیم روصت
دیرجت دیراد نهه فرط زا اهنت هن ؟دیرک راک هچ اجنیا ؟دمآ دعب هقیقد هه هک ی «دیز» ای ؟دوب شنهه
دناوتیم ،نهه فرط رد دهنیم ناشن .دینکیم شدیرجت دیراد مه ینهه دُرفت زا دیراد هکلب ،دینکیم
تسا دوجوم دارفا نیا یهم نمض رد و ،دشاب هتشاد دارفا

۴. یناکم درف زا تعیبط کی کفت.

شیارب، دنیوگیم وا هب هناخ نیا رد هک ی«دیز» طفل نیا دیوگیم. تسا روطنیمه مه ناکم رد مادک چیه دینیبیم؟ دنیوگیم وا هب هسردم رد هک ی«دیز» طفل ای؟ دندرک یراذگمسا.

۵. ینامز درف زا تعیبط کی کفت.

ار شدلوت یادر ف ای دنیوگیم شدلوت لّوا زور هک ی«دیز» طفل یارب، دندرک عضو ار دیز دیوگیم طفل دوخ یه‌اگ اما، دنتسه طوبرم مه هب ادر ف نیا ولو، امش دیراد نامز ات ود دینیبیم؟ دنیوگیم همراه دُغب رد، هنامزا رد دُدت زا ار تعیبط، لاؤس اب دیناوتیم امش، دنکیم یفخم ار تعیبط، نامز دیهد شدیرجت.

۶. قلطم ناکم زا درف کی کفت.

هایس هتخت فرط نیا، ملعم هک نیا؟ عمج تمالع مادک میوگیم؛ عمج تمالع دیوگیم یتقو کی نآ رد هک یعمج تمالع ای، هحفص فرط نیا رد عمج تمالع؟ تسا هدی شک، فرط نآ هک نآ ای، هدی شک رصحنم، صاخ یاه ناکم رد تعیبط هک دیهدیم ناشن دیراد، لاؤس نیا اب؟ تسا هدی شک هحفص فرط شدیرجت، ار عمج تمالع یعیبط، دندرک حرطم ار لاؤس نیا هک یتقو؟ اچنآ ای اچنیا، دوشیم ن پچ فرط صاخ ناکم زا و تسار فرط صاخ ناکم زا دینکیم.

؟ تساجک، دیتشاذگ عمج تمالع امش هک ار نآ: دینک حرطم ار لاؤس نیا، دیدی ار یعیبط هک نیا زا دعب می. نک ادیپ ار شیاچ مه اوخیم الاح دیوگیم دعب، دندرک شدیرجت صاخ ناکم زا ار وا لاؤس اب لّوا رد میورب میوشب راوس هنیفس کی الّثم میورب؟ میدرگب شلابند میورب اچک؟ تساجک؟ هچ ینعی لاؤس نیا؟ مینکب راک هچ؟ مینکب هچ میورب نیمزریز؟ میورب اچک؟ رگیدی یاه ناشک هک زا دیرجت؛ دندرادن اچ عیابط. ددرادن اچ، تعیبط هک نیا هب دینکیم یربهر ار وا نهذ دیراد اقیقد ینعی قلطم ناکم.

۷. قلطم نامز زا درف کی کفت.

تمالع ای زوری دتمالع؟ تسا مادک عمج تمالع: دینسرپ یم ادتبا. تسا نیمه مه قلطم نامز زا دیرجت؛ نامز لک؟ دمآ تمالع نیا ینامز هچ زا میدرک یراذگمان هک یعمج تمالع بخ هک دیوگیم دعب؟ زورم عبرم ات ود عومجم ینامز هچ زا؛ ثروغاثیف یهدعاق. تسین ینامز آلصا، تعیبط دیوگب دیه اوخیم تخیر؟ هدوب گنگ ینامز هچ زا، تسا گنگ ددع ددع؟ ینامز هچ زا؟ هدوب ربارب رتو عبرم تحاسم اب یالاب نطوم، شنطوم؛ تسه مه ادر ف، دوب گنگ زورید میوگب هک تسا نیا تخیر، ۲ ددع ندوب گنگ رد عیابط هک، دینکیم یربهر ار ناهذا هک نیا یارب، تسا ییابیز رایسب تاللاؤس اه نیا. تسا نامز دندرادن هاگیاج نامز و ناکم قلطم رد دعب و، هصاخ یهنکم و هصاخ یهنمز.

۸ و ۹. قلطم ضر ف و صاخ ضر ف زا درف کی کفت.

میدی سر تعیبط نیا هب، یاهل حرم، تاللاؤس اب هک الاح. قلطم ضر ف زا دیرجت، صاخ ضر ف زا دیرجت میه اوخیم. تسا ضر ف، مهم یاهه نیزگ زا یکی؟ مینکیم کرد ار وا ای میریگی می ضر ف ار وا میوگیم هچ ار تمالع نیا میوگیم. صاخ یاه ضر ف؛ تسین ضر ف هک، مینک شدیرجت ضر ف زا ار تعیبط. تسا هتفرگ ضر ف ار نآ یسک کی، لّوا زور؟ هتفرگ ضر ف یسک.

هک تسا نیا شای نهذ تخیر، رشب دنیوگیم اهلیخ دعب. تسا گنگ ددع هک مینکیم کرد ام الّثم ار اه نیا هک هدناسر هلحرم نیا هب ار وا لماکت ای هدش هدیرفآ روطنیا. تسا گنگ ددع: دیوگیم

کرد ار وا هک یسک نیلّوا؟ تسا هدروآ دیدپ ار وا ضرف یسک هچ میسرپ یم. هنوگضرف؛ دیوگیم میروآیم رد ار وا یادا ام و هدروآ دیدپ ار ضرف نیا، هدرک

دیهدب ناشن هک دینکیم دیرجت ار تعیبط مه دعب، دینکیم حرطم ار صاخ یا هضرف دیراد نآلا میوگب ار لاؤس شور طقف، منرب ار شلاثم نآلا مه اوخیم نالاح. تسین یضرف

رشب رگا میوگیم ینعی؟ هچ ینعی قلطم ضرف زا. قلطم ضرف زا تعیبط دیرجت، رگید یکی نیا هک میهد یم ناشن، تروص نیا رد. میوگیم ار قلطم ضرف ام؟ دوبن ای دوب بلطم نیا، دوبن تسین یضرفّ الصا، بلطم

کرد ای قلخ

دیوگیم امشّ لثم. کرد و تسا قلخ هب نداد رگدث، تسا بوخ بلطم نیا یارب هک ییاهزیچ زا یکی امش یتقو ار عبرم. همئاق یایاوز اب، دراد یواسم غلض راهچ هک یلکش کی ینعی غبرم. عبرم درگی میضرف ای، لکش کی ناونع هب دنکیم کرد امش نهذ ار عبرم نآ دیوگیم

دشاب همئاق هیواز ات ۴: دیریگب ضرف، دیریگیم **ضرف** لکش کی ناونع هب ار عبرم امش رگا، غبرم دیوگیم یتقو امش. رگید تسا ضرف؛ دشب غلض فصن شرطقّ لثم یلو، غبرم مه اه غلض هارمه، دینکیم شکرد یتقو هک دیوشیم هجاوم یرمالا سفن عیش کی اب دیراد، تسا لکش کی کی لثم؛ مریگیم ضرف نم دیوگب دیناوتیم. دیتسه دودحم رگید امش؟ دراد ار شمکاحا شدوخ تسا نم ضرف. رتم کی دشب هتشاد لاه کی، دشب هتشاد قاتا کی مریگیم ضرف هک یاهناخ

[5]. غلض فصن دشب هتشاد یرطق کی اما، یواسم غلض ات ۴. مریگیم ضرف مه ار عبرم. رگید، دوب نم ضرف هب شزیچ همه رگا. مریگب ضرف هکنیا هن، اریزیچ کی منکیم کرد موریم نم سپ. متفرگیم ضرف روطنیا نم

ملاووع قلطم و لصّتم ملاووع زا تعیبط دیرجت. ۱۱ و ۱۰

؟دوبن ای دوب نیا، مدوبن نم رگا دیوگیم یهاگ امش؛ صاخ لصّتم ملاووع زا تسا تعیبط دیرجت ...، مدوبن نم رگا هکنیا غارس دیربیم لاؤس اب ار فرط نهذ دیراد

نهذ لک امش. دنراد یعمج ناهذا. دنراد ناهذا رشبّ لک ینعی. دوبن رشب رگا دیوگیم تسا یهاگ اما کی تروص هب؛ یناهذالا نیب تروص هب ار لصّتم ملاووع ینعی. دیرادرب دیهاوخیم ار رشب یعمج نیا، -دوبن رشب یعمج ریمض یّتح- دوبنّ الصا رشب رگا دیوگیم. دیرادرب دیهاوخیم یعمج ریمض یعمج زا ار تعیبط دینکیم دیرجت دیراد؟ دینکیم راک هچ لاؤس اب دیراد اج نیا؟ دوبن ای دوب بلطم و یپ ددع ندوب گنگ، ثروغاثیف هدعاق. دوب نیا زاب، دوبن رشب رگا هک یوحن هب، لصّتم ملاووع نیا تحاسم غومجم، دوبن مه رشب یعمج رئا مضّ الصا، دوبن رشب رگا. هداس یلیخ لاؤس. اهنیا لاثما؟ دوبن ای دوب ربارب رتو عبرم اب عبرم ات ود

دارفالد رد تعیبط؛ عبّابط نطوم رد تعیبط

کی رد دیربیم و دینکیم دیرجت شقئاقر زا، شدارفا زا ار تعیبط امش، دیرجت تاللاؤس عون کی رد. دنکیم شکردّ الماک، نهذ و اه نآ زا یادج نطوم

روطنیا ینعی. دهیم ناشن درف لد رد ار تعیبط دیآیم، فلتمخ یاههزوج رد تاللاؤس زا رگید عون کی، درف و یلک دنتفگیم قطنم رد هک نامه. دشب تعیبط [6] ضرعالب دوجو، درفّ اعقاو هک تسین

مه شىاج رس ، تسا هدوبن قىقد ترابع نىا [7] هدرف دوجو ضرعب دوجوم يعىبطلال و دنتفگىم ضرعلالاب . دشاب هتشاد ضرعلالاب دوجو ، تىهام هک تسىن روطنىا دنتفگىم نارگىد ، امکح نىققحم ، زاجملا و ضرعلالاب نوچ . دنتشاد [9] هىشاح رب ناشهقىلعت رد ىجاج موحررم . [8] ماسقا هثالث ىلع نىا تبسانم هب ، جراح فرط رد ، نهذ فرط رد ، دفر فرط رد **ءاقواو** تعىبط . تسىن اچنىا يارب اللصا . دنراد عىابط هک ىىاهتوافت اب ؛ دنكىم روهظ فورظ .

ىنىگنس زكرم رود هب **هراتس** ود نآ رد هک تساي اهراتس **ناماس** كى (binary star) هئاگود راتس [1] دنچ ياهه ناماس ار هراتس ود زا شىب ياراد ياهه ناماس . دنكىم شدرك دوخ نايم كرتشم **ىرسارس** ياهىسررب . دوشىم هتفگ زىن مدمه هراتس اى مىدن هراتس رگىد هراتس هب . دنمانىم ياهراتس ... دنتسه ياهراتس ود لقادح هناماس كى زا ىشخب ناگراتس زا ىداى دصرد هک دنهدىم ناشن دىدج هک تسا نىا رد اهنآ توافت ، دنتسىن ىكى **ىرون ىياتود ناگراتس** اب يعقاو ىياتود ناگراتس هب يهاگ اى رگىدكى هب كىدزن **جلسم رىغ مشچ** اب ام هاگدى زا و **نىمز** زا ىرون ىياتود ناگراتس ياتسار رد طقف و دنرادن رگىدكى رب **ىشنارگ** رثا چىه اهنآ ىلو دنوشىم هدىد هراتس كى تروص **ىشنارگ** هبذاج هک تساهراتس ود ، يعقاو ىياتود هناماس كى . دنوشىم هدىد هئاگنى رطان دىد ود ، ىفاك هزادنا هب اهپوكسلت تقد ندربالاب اب هک دنوشىم كىكفت ، هراتس ود ىتقو . دنراد (اىدپ ىكىو تىاس) . دنىوگىم ىئرم ىياتود اهنآ هب هک دنوش هدىد ازجم الماك هراتس

۳۰ هىءاى بنالال هروس [2]

ءاى بنالال [۱] اْمُه اَنْقَتَفَفَّ اَقْتَر اَتَن اَك : ىلعات لاق ، ةعنص م ا ن ا ك ةقلخ ، ماحتلال و مضملا قُتّرلا [3] (۳۴۱ ص ، نآرقلا ظافلا تادرفم) نيتمضمن : ىأ ، [30]

(۶۲۳ ، نامه) قُتّرلا دض وه و ، ني لصلتملا ني ب لصفلا قُتّفلا [4]

لحم سَأر) دنكىم لصتم مه هب ارعبرم لباقم سَأر ود هک تسا **طخه راب** كى عبرم (Diagonal) رطق [5] . دراد دوجو رطق ود عبرم كى رد نىاربانب ، دراد سَأر راهچ عبرم هک اچنآ زا . (تسا رواجم علض ود دروخر ب (سردارف تىاس) . تسا رتگرزب نآ عالضا زا هشىمه عبرم ياهرطق هزادنا

دشاب تعىبط ىزاجم دوجو [6]

يلكلا نأ ىف كشي نأ ىغبني ال : «هصاخشأ دوجو ىنعمب يعىبطلال دوجو نأ قحلا و» هلوق [7] نم تناك اذل و لقعلال ىف تاموهفم لل ضرعت امنإ ةيلكلا نإف جراحلا ىف دوجوم ريغ ىقطنملا مزلتسي عجال ءافتنا نإف هىف دوجوم ريغ ىلقعلال يلكلا نأ ىف اذك و ةيناثلا تالوقعملا ىف ةيلكلا هضرعي ذللا ناسنإ وه ثيح نم ناسنإ لك يعىبطلال نأ ىف عازنلا امنإ و لكلا ءافتنا بهزم لوألا و دارفألا ال هىف دوجوملا سيل لب ال مأ هدارفأ دوجوب جراحلا ىف دوجوم وه له لقعلال (۴۸ ص ، هللادبعالم هىشاح) نېرخأتملا ضعب بهزم يناثلا و ءامكحلل روهجم

و. ةققيقحلا يف دوجولا وه صخشتلل نإف دوجولاب هفاصتا باب يف هل ضرورلا ةطساو هصخش و [8] ضرعلااب و ايناث ةيهاملل و تاذلااب و الوأ دوجولل ققحتلا نأ تملع دق.

ءيشب ةطساو لا يذ فاصتال اطانم نوكي نأ يه و ضرورلا يف ةطساو صخشلا نأ انركذ امل و يف امك ةرهاظ بلسلا ةحص اهضعب يف و ءاحنأ ىلع تناك و تاذلااب هب اهسفن فاصتا و ضرعلااب و ضايبلا ةيضيبأ و مسجلا ةيضيبأ يف امك ةيفخ اهضعب يف و اهسللاج ةكرح و ةنيفسلا ةكرح يأ هلصحم لصفلا كلذاج لصفلا - ليلعت - ثيح لصفلا باب يف سنجلاكىفخأ اهضعب يف ءانفل لصفلا ققحت نع ايلخ اهيف نوكي ققحتلا يف هل ةبترم ال نإ ثيح سنجلا كلذل الصحم يف ةطاسولا نأ ىلإ انرشأ هنعم يف مهبم لك و طئاسبلا يف اميس ال و هلصف يف سنج لك لصفلا و ققحتلا بلس ةحصف .ليبلا اذه نم اهدوجو و ةيهامل و هصخش و يعيبطلا يف ضرورلا يذل ققحتلاف لزنتلا دعب امأ و .ينافرلا قوذلا نم ةناعإب لب يناهرلا قيقدل رظنلااب انه :هحفص ٢، دلج ،(هذاز نسح تاقىلعت) ةموطنملا حرش(ةيفتنم بلسلا ةحص و ققيقح انه ةطساو لا :هحفص ٣٤٦)

يُلكلا يه يتلا ةيهاملل ناك ولف ، ءدض سكعنا ، ءدح ءيشلا زواج اذا :ءافرلا لوقب اذه هبشا ام [9] ،هققحت وه ناك ، ققيقحلا صخشتل وه يذلا دوجولل ةميمضك ،هتاذب ققيقح رّقت يعيبطلا ،هيف ينفملا مكحّ نال ،ضرعلااب اهل اققحت نوكي ،تاذلااب دوجولل يذلا ققحتلاف .لطاب ءنكل .نععمل و مهبملا داحتا و لّصحتملا و لّصحتم الال داحتا امه داحتا :لاقي اذل و .ينافلا ىلع بحسني هدوجوب لاقف طرفا نم مهنم و .يعيبطلا يُلكلا دوجوب لوقلا يف دصقلا لّيبس اذه ،ةلمجلااب و هدوجوب لاق نم مهنم و .اقلطم هافن و هيف طّرف نم مهنم و .ةيهامل ةلاصااب نولئاقلا مه و .تاذلااب يف سللاجلا فاصتاك لب ،ضرعلااب ام ىنعم يف انلق يذلا فيطللا هجولا ىلع ال نكل ،ضرعلااب مهنم و .عونلا بّبر دوجو وه و يعيبطلا يُلكلا دوجو نال لاق نم مهنم و .ةضرعلا ةكرحلااب ةنيفسلا (٣٤٧،نامه).ةفيزم لكلا و .ينادمهال ءنظ امك هدوجوب لاقى نم